

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Dergisi

*Van Yüzüncü Yıl University
The Journal of Social Sciences Institute*

e-ISSN: 2822 - 3136

Yıl/Year: 2023 Sayı/Issue: Cumhuriyet Özel Sayısı / Republic Special Issue

Kapsam / Scope: Sosyal Bilimler / Social Sciences

Periyot / Period: Yılda dört kez (Mart, Haziran, Eylül, Aralık) yayımlanır.
The journal publishes four issues a year (March, June, September, December)

Yayın Dili / Publication Language: Türkçe ve İngilizce / Turkish and English

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır.

Van Yüzüncü Yıl University The Journal of Social Sciences Institute
Double blind peer-review system is used.

Dergimizin Tarandığı İndeksler/Indexes

ULAKBİM TR Dizin, EBSCO,
MLA (Modern Language Association).

Bu dergideki makaleler iThenticate programıyla taranmıştır.
The articles in the journal were processed iThenticate through program.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yayıncı | Publisher

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Van Yüzüncü Yıl University Institute of Social Sciences

Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Murat CABAZ Sahibi

Sahibi | Owner

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Adına |
On Behalf of Van Yüzüncü Yıl University Institute of Social Sciences
Prof. Dr./Prof. Bekir KOÇLAR

Baş Editör | Editor in Chief

Doç. Dr./Assoc. Halit YABALAK (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University)

Editörler | Editors

Doç. Dr./Assoc. Prof. Ömer OBUZ (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University)
Arş. Gör. / Research Assistant. İsa YALÇIN (Bitlis Eren Üniversitesi/University)

İngilizce Dil Editörü | English Language Editor

Doç. Dr./Assoc. Habib TEKİN (Marmara Üniversitesi/University)

Sekreteryaya /Secretary

Ahmet KÖKLÜ

Dizgi ve Tasarım | Design

Doç. Dr. Halit YABALAK

halityabalak@yyu.edu.tr

İletişim Bilgileri | Contact Details

e-posta/e-Mail: sbederigisi@yyu.edu.tr / yyu.sbe@yyu.edu.tr

e-Ağ/Web: <http://www.yyusbedergisi.com> / <http://dergipark.org.tr/tr/pub/yyusbed>

Tel /Phone: 0432 225 11 17- 0432 225 10 24

Faks / Fax: 0432 225 10 52

Adres / Address: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
Sosyal Bilimler Enstitüsü, 65080, Zeve Kampüsü, Tuşba/Van

Yayın Tarihi | Publication Date

29 Ekim / October 2023

Dergide yayımlanan makalelerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergi Yayın Kurulu gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamama konusunda serbesttir. Yayın Kurulu ve editöryal ekip makalelerle ilgili herhangi bir yasal yükümlülük kabul etmez

All responsibility of the articles published in the journal belongs to the authors. Editorial board of the journal is free to publish the articles. Editorial board does not accept any legal liability for articles.

Arap Dili ve Edebiyatı Alan Editörü / Area Editor of Arabic Language and Literature

Prof. Dr./ Prof. Abdulhadi TİMURTAŞ / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Arkeoloji Alan Editörü / Area Editor of Archeology

Dr. Öğr. Üyesi/ Asst. Prof. Salih SOSLU – Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/University

Coğrafya Alan Editörü / Area Editor of Geography

Prof. Dr./ Prof. Murat YILMAZ - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Felsefe Alan Editörü / Area Editor of Philosophy

Doç. Dr./Assoc. Prof. Eren RIZVANOĞLU - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Güzel Sanatlar Alan Editörü / Area Editor of Fine Arts

Doç. Dr./Assoc. Prof. Aslı ERCİYEŞ TOSUN - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

İktisat Alan Editörü / Area Editor of Economics

Prof. Dr./ Prof. Mehmet Akif Arvas

İngiliz Dili ve Edebiyatı Alan Editörü / Area Editor of English Language and Literature

Doç. Dr./Assoc. Prof. Sezen ARSLAN - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

İşletme Alan Editörü / Area Editor of Management

Dr. Öğr. Üyesi/Asst. Prof. Ertuğrul ÇAVDAR - Kastamonu Üniversitesi/University

**Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Alan Editörü /
Area Editor of Public Administration and Political Science**

Dr. Öğr. Üyesi/Asst. Prof. Sait EBİNÇ - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Sanat Tarihi Alan Editörü / Area Editor of Art History

Doç. Dr./Assoc. Prof. Ercan ÇALIŞ - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Sosyoloji Alan Editörü / Area Editor of Sociology

Prof. Dr./ Prof. Suvat PARİN - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Turizm Alan Editörü / Area Editor of Tourism

Dr. Öğr. Üyesi/Asst. Prof. Sedat ŞAHİN - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Tarih Alan Editörü / Area Editor of History

Doç. Dr./Assoc. Prof. Erkan AVŞAR – Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/University

Türk Dili ve Edebiyatı Alan Editörü / Area Editor of Turkish Language and Literature

Doç. Dr./Assoc. Prof. Ulaş BİNGÖL – Constantine Emir Abdelkader Üniversitesi/University

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLE

Nasrullah UZMAN

<i>Demokrat Parti Döneminde Ankara</i>	1
<i>Ankara in Democrat Party Period</i>	1

Bahadır YÜZBAŞI, Çetin GÖRÜR

<i>Göç Sonrası Uyum Sürecinde İş Rolünün Coğrafi Ağırlıklı Poisson Regresyon İle İncelenmesi: Van Örneği</i>	11
<i>Examining The Role of Job by Geographically Weighted Poisson Regression in The Post-Migration Adaptation Process: The Case of Van</i>	11

Şener Şükrü YİĞİTLER

<i>Şükûfe Nihal Başar'ın Bir Coğrafyacı ve Romancı Olarak Bingöl ve Çevresini Keşfi</i>	28
<i>Şükûfe Nihal Başar's Discovery of Bingöl and Its Surroundings as a Geographer and Novelist</i>	28

Şevket ALP, Şevin BAYRAM, Mustafa GÜLEN

<i>Cumhuriyetin İlanından Günümüze Van Kentinde Bulunan Açık Yeşil Alan ve Parkların Değişim ve Gelişimi</i> 44	
<i>Change and Development of Open Green Areas and Parks in Van City from the Proclamation of the Republic to the Present</i>	44

Zeki ÇEVİK

<i>Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Balıkesir Hastaneleri</i>	66
<i>Balıkesir Hospitals from the Ottoman to the Republic</i>	66

Mehmet Serhat YILMAZ

<i>Bir İnkılabın Ardından: Kastamonu'da Şapka ve Kıyafet İnkılabı Kutlamaları (1934-1980)</i>	83
<i>After a Revolution: Hat and Clothes Revolution Celebrations in Kastamonu (1934-1980)</i>	83

Fahri ÖZTEKE

<i>Petrol ile Evrilen Bir "Cumhuriyet Şehri" Batman</i>	100
<i>A Republic City Evolving with Oil: Batman</i>	100

Mehmet PINAR

<i>Bozkır'da Muhalefet: Serbest Cumhuriyet Fırkası Konya Teşkilatı</i>	115
<i>Opposition in Bozkır: Free Republican Party Konya Organization</i>	115

Mehmet AKSOY, Fuat GÜLLÜPINAR

<i>Eskişehir'deki Mülteci Lise Öğrencilerinin Gelecekle İlgili Hedefleri: Sosyolojik Bir Araştırmanın İzdüşümleri</i>	130
<i>Future Goals of Refugee High School Students in Eskişehir: Projections of a Sociological Research</i>	130

Resul BABAOĞLU

Kültür Park'ta İktisadi Diplomasi: Dışa Açılma ve Eklemlenme Sürecinde İzmir Enternasyonal Fuarı..... 154

Economic Diplomacy at Kulturpark: İzmir International Fair in the Process of Opening Out And Articulation 154

Sinan ACAR

Yeni Kurulan Üniversitelerin Buldukları Kentler Üzerindeki Ekonomik, Sosyo-Kültürel ve Mekânsal

Etkileri: Munzur Üniversitesi Üzerine Bir Karşılaştırma.....166

Economic, Socio-Cultural, and Spatial Effects of Newly Established Universities on the Cities Where They Are Located:

A Comparison on Munzur University 166

Şerif DEMİR

Osmanlıdan Günümüze Siirt'te Şehircilik Faaliyetleri..... 182

Urban Planning Activities in Siirt from the Ottomans to the Present..... 182

Ahmet Emrah SİYAVUŞ

Şehirsal Toponimi: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Burdur Şehri Mahalle İsimleri Üzerinden Bir Değerlendirme. 202

Urban Toponymy: An Evaluation of the Neighborhood Names of Burdur City from the Ottoman Empire to the Republic of Türkiye..... 202

Erkan AFŞAR

Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları ve Doğu'daki Yansımaları: Mardin ve Hakkâri (1934-1945) 215

Celebrations in its Centenary and its Reflections in the East: Mardin ve Hakkâri (1934-1945)..... 215

Fatih ORHAN, Halil İbrahim DÖNMEZ

Erzincan'ın Şehirsal Toponimisi ve Şehir Kimliği Üzerindeki Etkisi..... 230

Erzincan's Urban Toponymy and Its Effect On City Identity 230

Süleyman Cengiz EGE, Nurettin ÖZGEN

Kültür, Toplumsal Bellek ve Mekân Temsilleri Üzerine Bir Araştırma: Tillo (Siirt) Örneği 247

A Research on Culture, Social Memory and Spatial Representations: The Case of Tillo (Siirt) 247

Derya ÇİNİ ŞİMŞEK

Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın Kızı Milletvekili Nilüfer (Bayar) Gürsoy'un TBMM'deki Faaliyetleri 267

Activities of President Celal Bayar's Daughter Member of Parliament Nilüfer (Bayar) Gürsoy in the Grand National

Assembly of Türkiye..... 267

Yunus ÖZDURĞUN

Çok Partili Dönemde Siyasi Parti Liderlerinin Urfa Ziyaretleri (1948-1960) 280

Visits of Political Party Leaders to Urfa in the Multi-Party Period (1948-1960)..... 280

Dilara Merve KELKİT, Hicran Hanım HALAÇ

Sivas Kültür Rotası Önerisi ile Kültürel Miras Farkındalığı Kazandırılması..... 292

Raising Cultural Heritage Awareness with the Sivas Culture Route Proposal..... 292

Güler ÖZYILDIRAN, Kübra KANTAR

Sümerbank'ın Van'daki Faaliyetleri ve Yapıları 308

Business and Buildings of Sumerbank in Van..... 308

Yasemin ELİK

Bir Şehir Bir Katma Değer: Almus Barajı335

One City One Added Value: Almus Dam335

Esra SARIKOYUNCU DEĞERLİ, Hasan KARAKUZU

Adnan Menderes ve Kütahya.....348

Adnan Menderes and Kütahya 348

Cevdet TEKE

Adnan Menderes (Ertekin)'in Teftiş Raporuna Göre İçel Parti Teşkilatı.....366

İçel Party Organization According To Adnan Menderes (Ertekin)'s Inspection Report..... 366

Neşe OKTAY

Nahit Sırrı Örik'in Gezi Yazılarında Modernleşen Anadolu Kentleri 376

The Modernization of Anatolian Cities in Nahit Sırrı Örik's Travel Articles 376

Güneş ŞAHİN, Şengül DEMİREL

Halkevlerinin Yayın Faaliyetleri: Van Tarihine Medhal Birinci Sardur'un Kitabeleri Örneği.....391

Publication Activities of People's Houses: An Introduction to Van's History - Example of the Inscriptions of Sardur I 391

Erdal POLAT

Cumhuriyet ve Arkeoloji Teması: Van İli Örneği.....404

Republic and Archaeology Theme: The Case of Van Province 404

İbrahim Halil TANIK, Mustafa DAĞ

Türkiye'de Enerjinin Yerelde Gelişiminden Bir Kesit: Urfa'da Elektrik (1929-1971) 413

A Slice of the Local Development of Energy in Turkey: Electricity in Urfa (1929-1971) 413

Ahmet TOKMAK, İlyas KARA

İzmir' in Cumhuriyet ile Birlikte Yeniden İnşası ve İzmir Şehir Anıtlarının Cumhuriyet Temsili..... 433

The Reconstruction of Izmir with the Republic and the Representation of the Republic in Izmir City Monuments 433

Gülsevim EVSEL

Cumhuriyet'ten Günümüze Samsun'da Tütüncülük ve Kadın İşçiliği 451

Tobacco Farming and Women Labor in Samsun from the Republic to the Present 451

Suat ÖZDAĞ

Atatürk Döneminde Bitlis (1923-1938) 463

Bitlis in The Period Atatürk (1923-1938) 463

Suha KARACA

II. Meşrutiyet'ten Erken Cumhuriyet Dönemine İstanbul'da Sporun Yapılanması (1908-1938) 485

*The Structuring of Sports in Istanbul from the Second Constitutional Era to the Early Republican Period
(1908-1938)* 485

Uğur UÇAR

1939 Erzincan Depreminde Milli Yardım Komitesi'nin Kuruluşu ve ABD'nin Türkiye'ye Yardımları 496

The Establishment of the National Relief Committee in the 1939 Erzincan Earthquake and USA Aids to Türkiye 496

Yayın Kurulu/ Editorial Board

Prof. Dr./Prof. Aleksandar KADIJEVIC	Belgrad Üniversitesi/University of Belgrade Sırbistan/Serbia
Prof. Dr./Prof. Ivan BALTA	Osijek Üniversitesi/University of Osijek, Hırvatistan/Croatia
Prof. Dr./Prof. Mehmet Şirin ÇIKAR	Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi/University, Türkiye
Prof. Dr./Prof. Serbo RASTODER	Karadağ Üniversitesi/University of Montenegro, Karadağ/Montenegro
Prof. Dr./Prof. Süleyman Turduyevic KAYIPOV	Sincan Pedagoji Üniversitesi/Xinjiang Pedagogical University, Çin/China
Prof. Dr./Prof. Timur KOCAOĞLU	Michigan Üniversitesi/Michigan State University ABD/USA
Doç. Dr./Assoc. Prof. Liliana BOŞCAN	Bükreş Üniversitesi/University of Bucharest Romanya/Romania
Doç. Dr./Assoc. Prof. Tamer BALCI	Teksaş Üniversitesi/The University of Texas, ABD/USA
Doç. Dr./Assoc. Prof. Vitaliy POZNAHİREV	Rusya Bilimler Akademisi/Russian Academy of Sciences, Rusya/Russia
Dr. Salih Ahmad ABDULVEHHAB	Ezher Üniversitesi/University, Mısır/Egypt

Danışma Kurulu | Advisory Board

Prof. Dr./Prof. Abdülmecit NUREDİN	Uluslararası Vizyon Üniversitesi/International Vision University Makedonya/Macedonia
Prof. Dr./Prof. Fuat GÜLLÜPİNAR	Anadolu Üniversitesi/University Türkiye
Prof. Dr./Prof. İbrahim Moh'd Mahmoud KOFAHİ	Ürdün Üniversitesi/Jordan University Ürdün/Jordan
Prof. Dr./Prof. Kemal YAKUT	Anadolu Üniversitesi/University, Türkiye
Prof. Dr./Prof. Mehmet AYGÜN	Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi/University, Türkiye
Prof. Dr./Prof. Orhan KILIÇ	Fırat Üniversitesi/University, Türkiye
Prof. Dr./Prof. Öztürk EMİROĞLU	Varşova Yunus Emre Enstitüsü/Warsaw Yunus Emre Institute, Polonya/Poland
Doç. Dr./Assoc. Prof. Emina BERBIC KOLAR	Osijek JJ Strossmayer Üniversitesi/JJ Strossmayer University in Osijek Hırvatistan/Croatia
Doç. Dr./Assoc. Prof. Nihada DELIBEGOVIĆ DZANIC	Tuzla Üniversitesi/ University of Tuzla Bosna Hersek/ Bosnia and Herzegovina
Doç. Dr./Assoc. Prof. Oqtay QULİYEV	Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Azerbaycan/ Azerbaijan

Bir millet sahip olduğu tarihi birikimle güçlüdür. Bu cihetle Türk milleti binlerce yıllık bir birikimin oluşturduğu karakterle sahip olduğu medeni değer üretme ve sorun çözme yeteneğiyle insanlık tarihine damgasını vurmuştur. Bu uzun tarihsel süreç zaferler, yenilgiler, yurt tutuşlar, yurttan sürülüşler gibi birçok olayı ve hikayeleri içinde barındırır. Bu hikayelerin temelinde var olan en önemli husus Türk milletinin hürriyet tutkusu ve zulme karşı mazlumun yanındaki duruşudur. Bu tutku ve mazlumu himaye eden duruşun bedeli de ağır olmuştur.

Çöküşün felakete dönüştüğü 19. Yüzyıl ve sonrası milletimizin ağır bedeller ödemek zorunda kaldığı dönemdir. Emperyalistlerin yoğun saldırılarına maruz kaldığımız bu süreçte milletimiz tarihin daha önceki dönemlerinde olmadığı kadar hızlı yaşamış emperyalistlere karşı yaşanan her yenilgi yeni bir mağduriyet ve arayışı doğurmuştur. Bu felaketlerin en ağırı I. Dünya Savaşıdır. 4 yıl süren bu savaş boyunca yaşanan trajedi ayrı, kaybedilmiş olmasından kaynaklanan savaş sonrası süreç ayrı trajedileri ve tehlikeleri ihtiva eder. En büyük tehlike tıpkı Ergenekon destanında hikaye edilen yurtsuz ve devletsiz kalma durumudur.

Cumhuriyetin hikayesi işte tam da burada devletsiz ve yurtsuz kalmak tehlikesiyle karşı karşı kalmakla başlar. Dolayısıyla Cumhuriyet eylemi bir vatan savunması ve hürriyetçi bir direniştir. Bu direniş yurdu emperyalistlerden kurtarıırken Hakimiyet-i Milliye şuuruyla Türkiye Cumhuriyeti Devletiyle taçlanmıştır. Bugün bu devletin 100. yılını kutluyoruz. İnanıyoruz ki bu kutlu devlet, kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi ilelebet payidar kalacaktır.

Biz bu özel sayımızla yüz yılın akademik bir çözümlemesini ortaya koymaya ve geleceğe bir miras bırakmak istedik. Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ilelebet payidar kalması temennisiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılını kutlarız.

Prof. Dr. Bekir Koçlar

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Sosya Bilimler Enstitüsü Müdürü